

РЕШЕНИЕ

№ 8310

гр. София, 20.12.2019 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в публично заседание на 25.11.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **7511** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 68, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр).
Образувано е по жалба на М. Г. Х. срещу Решение № 225 от 08.04.2019 г., постановено по преписка № 96/2013 г. по описа на Комисията за защита от дискриминация (КЗД), Трети специализиран постоянен заседателен състав, с което е установено: 1. че с действията си П. К., началник на затвора в [населено място], чрез ограничаване правото на Х. за провеждане престои на открито, е извършил пряка дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр признак „лично положение“ по отношение на посоченото лице; на основание чл. 80, ал. 3 от ЗЗДискр е наложено на П. К., началник на затвора в [населено място] за периода 10.11.2014 г. – 12.06.2015 г., административно наказание – „глоба“, в размер на 250 лева за осъществена пряка дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр признак „лично положение“ по отношение на лишения от свобода М. Г. Х.; 2. че с действията си П. К., началник на затвора в [населено място], за периода 10.11.2014 г. – 12.06.2015 г., по отношение провеждане на културно-информационни мероприятия спрямо Х., за периода от 10.11.2014 г. – 12.06.2015 г., не е извършил пряка дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр признак „лично положение“ по отношение на лишения от свобода М. Г. Х.; 3. че с действията си, Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ не е извършила пряка дискриминация

по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр признак „лично положение“ по отношение на лишения от свобода М. Г. Х. по оплакванията, визирани в жалби от 04.02.2013 г. и 19.06.2015 г.; 4. оставя без разглеждане оплакванията на лишения от свобода М. Г. Х. за периода от 12.06.2012 г. – 10.11.2014 г. по отношение на оплакванията за провеждане на културно-информационни мероприятия.

Наведените основания за оспорване, поради които се иска отмяната на решението, са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон - чл. 146, т. 3 и т. 4 АПК. По отношение на точка I от решението се счита, че КЗД не е имала компетентността да разгледа и постанови решение, а е следвало СРС да разгледа въпросите, по които се е произнесла комисията по първата точка на обжалваното решение. Твърди се неправилност на решението в точка II, тъй като на жалбоподателя не е осигурено правото му на осигуряване на културно-информационни мероприятия ежедневно в рамките на час и половина, както е предвидено в закона. Сочи се, че едва на дата 16.01.2015 г. за първи път началникът на затвора в [населено място] е предприел действия, с които да осигури тази възможност на лишения от свобода. Допълва се, че е налице само частично изпълнение на задължението по чл. 150, ал. 1 и ал. 2 от ППЗИНЗС и причината била липса на материална възможност в първа група на затвора. С неосигуряването на възможностите да се ползва от правото си по чл. 150, ал. 1 и ал. 2 от ППЗИНЗС до дата 16.01.2015 г., а след тази дата – само частично, началникът на затвора в [населено място] е извършил по-неблагоприятно третиране в сравнение с постоянно настанените (пребиваващите) в затвора в [населено място] лишени от свобода от лишението от свобода, настанени в затвора под „чужда делегация“ в първа група. Като лице от втората група жалбоподателят Х. смята, че спрямо него е осъществена пряка дискриминация за периода от 10.11.2014 г. до 12.06.2015 г. Като аргумент за неправилност на решението по т. III жалбоподателят посочва, че по силата на чл. 12 и чл. 13 от ЗИНЗС, солидарно с началника на затвора [населено място], главният директор на ГД „ИН“ носи отговорност за това, че не е осъществил нужния контрол, координиране и не е ръковолил тази териториална структура така, че да не се допуска различно третиране на лишените от свобода при упражняване правото им по чл. 150, ал. 1 и ал. 2 от ППЗИНЗС. По точка IV от решението се приема, че не е налице влязло в сила съдебно решение, с което да се урежда същия спор, той да засяга същите страни и да е за същия период. Моли съда да отмени Решение № 225 от 08.04.2019 г., постановено по преписка № 96/2013 г. по описа на Комисията за защита от дискриминация, Трети специализиран постоянен заседателен състав.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно уведомен, се явява лично. Сочи, че за процесния период от време като лишен от свобода по чужда делегация, е бил различно третиран от лишените от свобода, изтърпяващи наказанията си в първа група в затвора – С., по начин, по който затворническата администрация налагайки практика, с която лишените от свобода, които са постоянно пребиваващи в затвора в С. им е предоставена възможност да се ползват от правото по чл. 150, ал. 1 от ППЗИНЗС на ежедневни мероприятия. Несъстоятелни са, според Х. доводите, че е нямало възможност да се осигурят такива мероприятия, че е нямало материална база. Твърди, че първата му молба до началника на затвора е била от 2010 г., а първото предложение за включването му в такива мероприятия едва през 2015 г. Допълва още, че в чл. 150, ал. 1 от ППЗИНЗС законодателят е предвидил, че нуждата от

културно-информационни мероприятия е всекидневна и е определил час и половина, поради което инспекторът не можел да прецени дали конкретният лишен от свобода има нужда или няма.

Ответникът – Комисия за защита от дискриминация (КЗД), редовно уведомен, не се представлява и не изразява становище по жалбата.

Ответникът – началникът на затвора [населено място], чрез процесуалния си представител юрк. М., моли за отхвърляне на жалбата като неоснователна. Посочва, че лишените от свобода по чужда делегация пребивават в затвора в С. по повод на конкретно дело, което предстои да бъде разгледано в С., след което заминават отново в затвора, в който изтърпяват наказанието си, т.е няма как да бъде спазено правото на храна, легло и престой на открито, които биологични потребности са свързани с престоя. Относно правото на културно-информационни занимания се счита, че искането е неоснователно, тъй като инспекторът по социална дейност, от една страна има задължението да осигурява потребностите на лишените от свобода в затвора в С., с които му е възложено пряка социална работа. Лишените от свобода, които са чужда делегация са лишени от свобода от друг затвор и техните културни потребности се задоволяват в затвора, в който изтърпяват наказанието си.

Ответникът – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, чрез юрк. В., моли за отхвърляне на жалбата като неоснователна.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не ангажира становище по жалбата.

Административен съд София - град, в настоящия състав, като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съобрази доводите на страните и извърши цялостна проверка на оспорения акт във връзка с правомощията си по чл. 168 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Производството пред КЗД е образувано по жалби с вх. № 44-00-370/04.02.2013 г. и с вх. № 44-00-2471/19.06.2016 г. на М. Х. (лишен от свобода и изтърпяващ наказанието си в затвора в Стара З.), съдържащи оплаквания за дискриминация при предоставяне на правото по чл. 86, ал. 1, т. 1 от ЗИНЗС за престой на открито при временното му пребиваване в затвора в [населено място]. Твърдението, по първата жалба, е за по-неблагоприятно третиране след 12.04.2012 г. на лицата, изтърпяващи наказание „доживотен затвор без право на замяна“ със статут – чужда делегация, на които се предоставяло право на открито за по-кратък период от време и при липсата на условия за физически упражнения и спорт, тоалетна и чешма с течаша вода, годна за пиене и пряк достъп до телефонен апарат, за разлика от другите осъдени лица, изтърпяващи наказанието „лишаване от свобода“ редовно в софийския затвор. По втората жалба се съдържа оплакване за дискриминация за периода от 12.06.2012 г. до 12.06.2015 г. при предоставяне на правото по чл. 150, ал. 1 ППЗИНЗС – ограничаване правото на жалбоподателя да се включва в културно-информационни мероприятия при краткосрочните си престои по чужда делегация в затвора в [населено място]. Твърдението, по втората жалба, е за по-неблагоприятно третиране на лицата, изтърпяващи наказание „доживотен затвор без право на замяна“ със статут – чужда делегация, на които не се осигурявала възможност да се ползват от правото си на ежедневни лекции, беседи, дискусии и други културно-информационни мероприятия, за разлика от другите лишени от свобода постоянно пребиваващи в първа група на затвора в [населено място], осъдени на доживотен затвор или доживотен затвор без право на замяна, изтърпяващи наказанието си при специален режим, но постоянно

пребиваващи в затвора в С..

С разпореждане № 1099/27.11.2015 г. на председателя на КЗД, въз основа на влязло в сила Определение № 4732/02.09.2015 г. по адм. д. № 2344/2015г. на Административен съд София-град, II отделение, 28-ми състав, с което жалбата на лишения от свобода М. Г. Х. срещу непълнотата по Решение № 60 от 05.02.2015 г. на Комисията за защита от дискриминация по преписка № 96 от 2013 г. е върната на КЗД по компетентност за допълване на решението за претендирани дискриминационни действия за периода 12.04.2012 г. до 16.05.2012 г. С разпореждане № 293/15.04.2016 г. на председателя на КЗД въз основа на Решение №1218/25.02.2016 г. по адм. д. №2109/2015 г. на Административен съд София-град, 34-ти състав, влязло в законна сила на 29.03.2016 г., с което е отменено Решение № 60 от 05.02.2015 г. на Комисията за защита от дискриминация по преписка № 96 от 2013 г. е върната на КЗД за ново произнасяне по жалба с вх. №44-00-370/04.03.2013 г. С Разпореждане № 682/21.07.2015 г. на Председателя на Комисията за защита от дискриминация, въз основа на жалба с вх. №44-00-2471/10.06.2015 г., подадена от Х. срещу ГДИН и ръководството на затвора в [населено място], с изложени оплаквания за дискриминация по признак „лично положение“, е образувана преписка №301/2015 г. по описа на КЗД. Възобновената преписка № 96/2013 г., образувана с Разпореждане № 1099/27.11.2015 г., въз основа на влязло в сила Определение №4732/02.09.2015 г. по адм. дело № 2344/2015 г. на АССГ, с което Решение № 60/05.02.2015 г. на КЗД по преписка № 96/2013 г. е върнато по компетентност да допълване в частта относно искане за произнасяне относно дискриминационни действия в периода 12.04.2012 г. - 16.05.2012 г. Преписка №301/2015 г. е образувана с Разпореждане № 682/21.07.2015 г. по жалба с вх. № 44-00-2471/10.06.2015 г., съдържаща оплаквания за дискриминация по признак „лично положение“. Предвид факта, че и двете преписки са образувани по жалби на едно и също лице лишеният от свобода М. Г. Х., съдържат претенции по отношение на ГДИН и ръководството на затвора в [населено място], като и в двете жалби се претендира нарушение по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от 33Дискр признак „лично положение“, двете преписки № 96/2013 г. и № 301/2015 г. са обединени за общо разглеждане под № 96/2013 г., след което производството се е развило по реда на Глава четвърта, раздел I 33Дискр. В изпълнение на чл. 55 и сл. 33Дискр., КЗД е спазила предвидената в специалния закон процедура по проучване, като е изисквала и приложила по преписката становища и доказателства от участниците в производството. В изпълнение на чл. 59, ал. 3 33Дискр. на страните е предоставена възможност да се запознаят с приложените по преписката материали. В съответствие със задълженията си Комисията е осигурила пълно и всестранно разкриване на обстоятелствата в образуваното пред нея производство. Изготвено е заключение от докладчика по преписката, а съобразно чл. 60 - чл. 63 33дискр. е насрочено и проведено открито с.з., за участие в които страните са редовно призовани. На проведени пред КЗД четири открити заседания за изясняване на фактическата обстановка били изслушани твърденията на страните в производството и били разпитани свидетели.

Въз основа на доказателствения материал по преписката и изложените от страните доводи, КЗД е приела за установено от фактическа и правна страна, че жалбоподателят лишеният от свобода М. Х. от 2002 г. изтърпява наложеното му наказание „доживотен затвор без замяна“ в затвора в [населено място]. Безспорно установено е, че поради явяването му на заседания по дела, намиращи се в [населено

място], Х. бил временно настаняван в 1 -ва група на затвора в [населено място]. По отношение на първото оплакване, КЗД е приела, че на 12.04.2012 г. при пребиваването на жалбоподателя в затвора в [населено място], където е бил настанен като „чужда делегация“, престоят му на открито е бил намален. Като причина за намаляване престоя му на открито се посочват възникнал на 09.04.2012 г. инцидент с друг лишен от свобода (В. П. М. от затвора в [населено място]). Комисията е приела, че от страна на началника на затвора в [населено място] и от страна на ГД „Изпълнение на наказанията“ не били представени заповед и/или докладна в която да е удостоверен инцидента, както и документ, с който да се установи, че действително е било разпоредено временно пребиваващите лица лишени от свобода с доживотна присъда без замяна да провеждат престоя си на открито при засилени мерки за сигурност в клетка № 4 и с цел недопускането на бъдещи такива на територията на затвора. Засадащият състав на комисията е приел, че след като ответната страна не е представила доказателства в подкрепа на тези твърдения, действията на П. К. (началник на затвора в [населено място] за процесния период) не са обективно оправдани. Сочи се, че макар тази мярка да не е приложена само по отношение на Х. (както се твърди от ГДИН), ответната страна П. К. не доказва, че действията му са обективно оправдани по ограничаване правото за престой на открито. Въз основа на изложеното, съставът е счел, че П. К. - в качеството си на началник на затвора в [населено място] за процесния период не е доказал, че принципът на равно третиране не е нарушен. Изяснено е, че съгласно чл. 9 от ЗЗДискр. в производството за защита от дискриминация, след като страната, която твърди, че е дискриминирана, представи факти, въз основа на които може да се направи предположение, че е налице дискриминация, ответната страна трябва да докаже, че принципът на равно третиране не е нарушен. КЗД е преил, че лишавайки от правото лишеният от свобода Х. да проведе законно полагащия му се престой на открито, началникът на затвора в С. за процесния период - П. К., е осъществил пряка дискриминация по признак „лично положение“ по отношение на жалбоподателя М. Х.. В мотивите на решението е посочено, че съгласно чл. 4, ал. 2 от ЗЗДискр. пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. Макар да няма точно определена дефиниция на защитения, съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. признак „лично положение“, част от личното положение на жалбоподателя е фактът, че той изтърпява наложеното му наказание „доживотен затвор без право на замяна“. Изяснява се, че в Наръчника за пенитенциарни служители „Управление на местата за лишаване от свобода в контекста на правата на човека“ е посочено, че предвид продължителността на времето, което е вероятно затворниците с доживотни и дългосрочни присъди да прекарат в затвора, може да се твърди, че затворници, изтърпяващи дългосрочни присъди, трябва да получат предимство пред останалите затворници за тези дейности, когато ресурсите са ограничени. Отново в Глава 19 - „Затворници с доживотни и дългосрочни присъди“ на Наръчника за пенитенциарни служители, било посочено, че не съществува оперативно оправдание за задържане на тази група затворници в изолация, нито като отделни лица, нито в група, просто заради продължителността на присъдата им.

По отношение на другото оплакване - ограничаване правото на жалбоподателя да се включва в културно-информационни мероприятия при

краткосрочните си престои по чужда делегация в затвора в [населено място], КЗД е приела като период, който ще разглежда това нарушение от 10.11.2014 г. до 12.06.2015 г. Прието е, че съгласно чл. 52, ал. 2 от ЗЗДискр. Комисията не образува производство, когато установи, че по същия спор има заведено дело пред съд. Поради това Комисията е разгледала само периода от постановяване решението на съда 10.11.2014 г. до 12.06.2015 г. Отчетено е, че АССГ се е произнесъл по дело № 5836/2014 г. с влязло в сила Решение № 6705/10.11.2014 г. От мотивите на обжалваното решение става ясно, че АССГ е осъдил началника на затвора [населено място] - П. К. да извърши съответното фактическо действие, по силата на служебните си правомощия и задължения (чл. 15, ал. 1, т. 4 и т. 8 ЗИНЗС), посредством което да осигури на лишеният от свобода Х. възможност да се ползва по време на престойте си в затвора в С. от правото, регламентирано с разпоредбата на чл.150 от ППЗИНЗС. Комисията е счела, че след като АССГ е постановил горепосоченото решение, жалбоподателят е завел ново дело пред АССГ - №1843/2015 г., с искане за налагане на административно наказание по реда на чл.304, ал.1 от АПК на началника на затвора в С. за неизпълнение на съдебно решение №6705/10.11.2014 г. С Разпореждане №1653/27.03.2015 г. на АССГ по адм. дело №1843/2015 г., предвид събраните по делото доказателства, съдът е установил, че П. К. в качеството си на началник на софийския затвор не е бездействал относно дължимото действие, поради което искането на лишеният от свобода М. Х. е оставено без уважение. В хода на производството пред КЗД, било установено, че след съдебното решение, в което началника на затвора в С. е осъден да осигури на Х. при престойте си в затвора в [населено място] провеждане на културно-информационни мероприятия и след като П. К. е предприел действия за отстраняване на констатираното нарушение, при престойте си от 10.11.2014 г. (датата на постановяване на решение от АССГ) до 12.06.2015 г. (крайната дата, която сочи М. Х.) в затвора в [населено място] на лишения от свобода Х. са му осигурени различни културно-информационни мероприятия. Съставът на КЗД е отбелязал, че макар да е имало нарушение по отношение правото на жалбоподателя за участие в културно-информационни мероприятия, след съдебното решение по този казус, началникът на затвора в [населено място] за процесния период и ответна страна в производството по преписка № 96/2013 г. П. К. е отстранил нарушението. В хода на производството, освен това, не било установено другата ответна страна Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ да е извършила пряка дискриминация по отношение на жалбоподателя Х.. Съставът е отбелязал, че действията по ограничаване правата на жалбоподателя както за провеждане престойте си на открито, така и за провеждане на културно-информационни мероприятия са изцяло по разпореждане на началника на затвора в [населено място]. В тази връзка е счетено, че ГДИН няма общо с въведените ограничения на права на лишения от свобода Х., визирани в ЗИНЗС и ППЗИНЗС.

Гореизложените съображения са мотивирали КЗД да постанови решение,

с което: 1. Установява, че с действията си П. К., началник на затвора в [населено място], чрез ограничаване правото на Х. за провеждане престои на открито, е извършил пряка дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр признак „лично положение“ по отношение на посоченото лице; на основание чл. 80, ал. 3 от ЗЗДискр е наложено на П. К., началник на затвора в [населено място] за периода 10.11.2014 г. – 12.06.2015 г., административно наказание – „глоба“, в размер на 250 лева за осъществена пряка дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр признак „лично положение“ по отношение на лишения от свобода М. Г. Х.; 2. Установява, че с действията си П. К., началник на затвора в [населено място], за периода 10.11.2014 г. – 12.06.2015 г., по отношение провеждане на културно-информационни мероприятия спрямо Х., за периода от 10.11.2014 г. – 12.06.2015 г., не е извършил пряка дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр признак „лично положение“ по отношение на лишения от свобода М. Г. Х.; 3. Установява, че с действията си, Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ не е извършила пряка дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр признак „лично положение“ по отношение на лишения от свобода М. Г. Х. по оплакванията, визирани в жалби от 04.02.2013 г. и 19.06.2015 г.; 4. Остава без разглеждане оплакванията на лишения от свобода М. Г. Х. за периода от 12.06.2012 г. – 10.11.2014 г. по отношение на оплакванията за провеждане на културно-информационни мероприятия.

Разпитан по делото като свидетел е инспектор Ю. М. – инспектор социална дейност и възпитателна работа на лишените от свобода от 1-ва група в затвора в С., която изяснява, че за периода от 2010 до 2015 г. лишените от свобода по чужда делегация, които са настанявани в 1-ва група в затвора в С. са се ползвали от всички други права, обосновани в закона, от които са се ползвали и лишените от свобода. Ползвали са се от правото да се хранят три пъти дневно, да се ползва баня веднъж или два пъти седмично, ползвали са се от правото на престой на открито, от правото на телефонни обаждания и др. Пояснява, че като инспектор на лишените от свобода от първа група има достъп до досиетата на лишените от свобода, които изтърпяват присъдите си в затвора в С., а за тези, които идват по чужда делегация – няма информация, освен документите, с които лицето се конвоира. По служебен път може да се изиска допълнителна информация и за тях. По отношение на културно-информационните мероприятия се изяснява, че предоставянето им на територията на групата се организира съгласно това с какъв режим са лишените от свобода. По отношение включването на Х. в мероприятията с останалите лишени от свобода от затвора в С., като причини са изтъкнати това, че са били необходими данни за него. Индивидуални занимания и предоставянето на подобни мероприятия на всички, които пристигат от други затвори със статут на чужда делегация и към онзи момент са пристигали по 5-6 човека от различни затвори, като било изключително трудно да ангажира всеки един от тях според неговите възможности и предпочитания. Свидетелят изяснява, че след издаване

на заповедта от 2015 г. на Х. са провеждани мероприятия, които в по-голямата си част са били индивидуални в мястото му на настаняване. Добавя, че единственият човек от чужда делегация, на когото е било разрешен достъп до такива мероприятия е лицето М. Х., като никой друг не е участвал и за никой друг не са организирани подобни условия. По отношение на престоя на открито, инспекторът разяснява, че там лишените от свобода чужда делегация излизат с всички останали, тъй като условията са различни. Престоят на открито се провежда на едно голямо пространство, където има надзиратели и камери, докато в клуба за културно-информационни мероприятия – една малка стая, винаги може нещо да се случи и времето за реакция е по-кратко.

По делото се представя и писмено обяснение от лицето М.. От него става ясно, че за процесния период същата е изпълнявала служебните си задължения като инспектор социални дейности и възпитателна работа в затвора в [населено място] на 4-та СБАЛЛС и на първа група – зона с повишена сигурност. Обяснява, че на територията на 1-ва група били настанени лицата, осъдени на доживотен затвор, доживотен затвор без право на замяна, изолирани на основание чл. 120 ЗИНЗС, обвиняеми и подсъдими на основание чл. 248, ал. 1 и чл. 246, ал. 4 ЗИНЗС, настанени в наказателни килии и лишени от свобода доживотно осъдени – чужда делегация от различни затвори. Посочва се, че лишеният от свобода Х. често е настаняван на територията на 1-ва група във връзка с участие в съдебни заседания, за по-кратки и за по-продължителни периоди. Сочи се, че Х. попада в категорията на лишени от свобода, които не са включени в трудов процес, основно поради временния си престой на територията на затвора в [населено място]. От информация, постъпила от затвора в [населено място], било посочено, че от изготвена оценка на правонарушителя се вижда, че стойностите на риска от рецидив са средни към високи – 70 точки. При осъдения Х. са налице проблеми в междуличностните отношения, съпроводени с висок риск от вреди по отношение както на отделната личност, така и към обществото. Съгласно чл. 213 ППЗИНЗС, участието на доживотно осъдените в колективни мероприятия се допуска само с осъдени от същата категория. По този начин се съхранява общата сигурност в затвора, работи се за поддържане на безопасната среда и взаимоотношения както между самите осъдени, така и със служителите, което е било водещо в работата с тази специфична категория затворници, както и спазване принципите на индивидуализация и диференциация при изпълнение на наказанията им. Сочи се като приоритет в работата на лицето – лишените от свобода, настанени да изтърпяват наказанията си в затвора в [населено място] и тяхното третиране, както и недопускане да бъдат поставяни в ситуация на дискриминация, по отношение на временно пребиваващи затворници от всички затвори от страната. В различни периоди на територията на групата са били настанявани доживотно осъдените лица от различни затвори, по идентични причини като Х. със съответните поведенчески и личностни особености. Допълва се, че физическата невъзможност от страна на ИСДВР да провежда

посочените мероприятия с всички настанени в групата лица със статут на чужда делегация, би поставило голяма част от тях в неблагоприятно положение при условия на дискриминация.

Административен съд София - град, след като обсъди релевираните основания, доводите на страните в съдебно заседание, прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235 от ГПК, вр. чл. 144 от АПК и служебно, на основание чл. 168, ал. 1 от АПК, провери изцяло законосъобразността на обжалвания акт на основанията по чл. 146 от АПК, намира следното:

Жалбата е подадена е в законово установения срок (решението е съобщено на 11.04.2019 г., а жалбата до съда, подадена чрез административния орган на 24.04.2019 г.) и от надлежна страна - страна, участвала в административното производство. Разгледана по същество, жалбата срещу т. I от решението се явява недопустима, а в останалата си част – срещу т. II, III и IV - неоснователна.

Обжалваният административен акт е издаден от компетентен орган, в рамките на предоставените му правомощия, съгласно чл. 47 ЗЗДискр., с които разполага при решаването на визираните в същия текст въпроси, в качеството ѝ на независим специализиран държавен орган, осигуряващ предотвратяване на дискриминация, защита от дискриминация и равенство на възможностите. Спазена е и установената форма - решението е писмено и съдържа наименованието на органа, който го е издал; фактическите и правните основания за издаването му; диспозитивна част, както и указание пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва - чл. 66 ЗЗДскр.

При постановяване на решението на КЗД не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които обезпечават валидността и законосъобразността на решението. Комисията е изпълнила регламентираната в закона процедура, като е осигурила упражняването на правото на защита на страните. Органът е спазил формулираното в чл. 9 ЗЗДискр. правило за разпределение на доказателствената тежест в производството за защита от дискриминация, а именно страната която твърди, че е жертва на дискриминация, следва да докаже факти, от които може да се направи *prima facie* (убедителен на пръв поглед) извод, че е налице дискриминация, а ответната страна трябва да докаже, че правото на равно третиране не е нарушено. Извършена е процедура по проучване по смисъла на чл. 55 ЗЗДскр. Фактическата обстановка е правилно изяснена от административния орган. КЗД е събрала всички необходими и относими към случая доказателства, включително и гласни, като е обезпечила и правото на защита на страните. Спазени са изискванията на чл. 36, ал. 3 АПК за проверка и преценка на доказателствата, а в изпълнение на чл. 35 от кодекса са обсъдени обясненията и възраженията на страните.

Жалбата, в частта по т. I, с която, с оспореното решение е установено, че с действията си П. К., началник на затвора в [населено място], чрез ограничаване правото на Х. за провеждане престои на открито, е извършил

пряка дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр признак „лично положение“ по отношение на посоченото лице и на основание чл. 80, ал. 3 от ЗЗДискр е наложено на П. К., началник на затвора в [населено място], административно наказание – „глоба“, в размер на 250 лева за осъществена пряка дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр признак „лично положение“ по отношение на лишения от свобода М. Г. Х., е недопустима на основание чл. 159, т. 4 от АПК. Видно от приложената по делото административна преписка, както и от съдържанието на оспореното решение, П. К. е бил конституиран като ответник в развилото се пред КЗД административно производство по издаване на процесното решение. Съгласно чл. 147, ал. 1 АПК право да оспорват административния акт имат гражданите и организациите, чиито права, свободи или законни интереси са нарушени или застрашени от него или за които той поражда задължения. В процесния случай безспорно се установява, че тези законови предпоставки не са налице и за жалбоподателя не е възникнал правен интерес да оспорва един позитивен за него административен акт, на който и същият не се явява и адресат. Видно от т. I от решението се установява осъществена дискриминация спрямо лишения от свобода Х. от страна на началника на затвора през процесния период и именно на последния, за това нарушение, се налага административно наказание – глоба. Водим от гореизложеното, правната възможност за обжалване на решението в тази част принадлежи единствено на физическото лице П. К., в качеството му на началник на затвора в С., който е бил конституиран като ответник в административното производство и има свое самостоятелно право на жалба. С оглед на това, предявената жалба в тази си част се явява процесуално недопустима, парадоксално липсва на правен интерес от оспорване и на основание чл. 159, т. 4 АПК следва да се остави без разглеждане. Правният интерес на жалбоподателя от търсената съдебна защита е положителна процесуална предпоставка за допустимостта на образуваното съдебно-административно производство от категорията на абсолютните, за чието съществуване се следи служебно. Изложеното мотивира съда да остави без разглеждане жалбата в тази ѝ част и да прекрати съдебното производство.

Решението на КЗД в останалите части – т. II, т. III и т. IV, е постановено в съответствие с материално-правните разпоредби. Чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. забранява всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. Като „неблагоприятно третиране“ е определен всеки акт, действие или бездействие, което пряко или непряко засяга права или законни интереси (§ 1, т. 7 от ДР на закона). За да е налице проява на дискриминация по смисъла на закона следва да са налице всички елементи от фактическия състав на

приложимата специална правна норма, а именно: 1) изпълнително деяние - акт, действие или бездействие, водещи до диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица; 2) защитен признак по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр.; 3) цел или резултат – засягане на права или законни интереси и 4) причинно-следствена връзка. Едно деяние, критерий или практика следва да се квалифицират като дискриминационни, когато лицето, което твърди че е жертва, докаже *prima facie* дискриминация, а лицето, за което се твърди, че дискриминира, не успее да опровергае извода за неравното третиране. Доказването на *prima facie* дискриминация изисква, на първо място, да се установи факта на неравно третиране, на сравнимост на ситуацията, на защитен признак, както и на различието по този признак със сравняваните лица, и второ – да се докажат факти, от които може да се направи обосновано предложение за възможно осъществяване на неравно третиране поради защитен признак, т.е. за причинна връзка между спорното третиране и защитения признак. Необходимо е, освен това, да има лице – основа за сравнение, поставено в по-благоприятни условия от жалбоподателя на основата на признаците по ал. 1 на чл. 4 от ЗЗДискр. или чрез привидно неутрална разпоредба, критерий или практика. Сравнението в този смисъл се приема като основен и задължителен елемент от фактическия състав на дискриминацията и липсата му е основание да се отрече по-неблагоприятно третиране на жалбоподателя спрямо друго лице при сравними сходни обстоятелства или чрез привидно неутрална разпоредба, критерий или практика.

Правното положение на лишените от свобода се урежда с нормите на Глава девета от ЗИНЗС. Ограниченията относно ползването от права са определени с чл. 75 от закона и е досежно правата: от които са лишени с присъда; които са им отнети или ограничени изрично със закон; чието упражняване е несъвместимо с действието на присъдата и с изпълнението на наказанието. Освен да ползват правата по чл. 86 ЗИНЗС, според чл. 87 лишените от свобода могат: да получават и четат вестници, списания и книги, и да изучават чужди езици; да слушат радиопредавания и да гледат телевизия по ред, установен от началника на съответното място за лишаване от свобода. Разпоредбата на чл. 163 ЗИНЗС, като част от Глава единадесета „Социални дейности и възпитателна работа“ указва, че в местата за лишаване от свобода следва да бъдат създадени условия за творчески и културни дейности, и за развитие на физическата култура на лишените от свобода. Разпоредбите от Глава единадесета, Раздел III са доразвити с тези от ППЗИНЗС - Глава четвърта „Социални дейности и възпитателна работа“, Раздел IV „Творчески, културни и спортни дейности“ – чл. 148-155. Разпоредбите на чл. 150, ал. 1 и ал. 2 ППЗИНЗС задължава *началникът на затвора* (аргумент от чл. 15, ал. 1, т. 4 и т. 8 ЗИНЗС) да осигури „ежедневно, в рамките на час и половина, във всяка група на лишени от свобода, които не са ангажирани в трудов процес, провеждане на културно-информационни мероприятия, под формата на беседи, лекции, дискусии, диспути, при организирането на които се използват материали от

пресата, интернет, справочни издания, енциклопедии, научнопопулярни издания, телевизионни предавания и стенен затворнически печат или радиопредавания“. Именно тази възможност началникът на затвора е осигурил, през процесния период от 10.11.2014 г. – дата на постановяване на решение № 6705 на АССГ до 12.06.2015 г. – крайна дата, която жалбоподателят сочи, и поради това правилно КЗД е установила, че с действията си ответната страна К., по отношение провеждането на културно-информационни мероприятия, не е извършил дискриминация. Безспорно, в хода на проведеното административно производство, се доказва, че при престойта си в процесния период в затвора в [населено място] на лишения от свобода Х. са му осигурени различни културно-информационни мероприятия. От предоставените справки, съдят установи, че за датите на които жалбоподателят е бил в софийския затвор, са му провеждани следните културно-информационни мероприятия: в Клуба на групата се е запознал със съдържанието на вестника на затвора в [населено място] - „Б.“; запознаване с периодичния печат - в Клуба на групата; компютърна грамотност; запознаване с книгата на проф. Б. Д. посветена на В. М. - 4в.-9в. в Клуба; гледане на ТВ предавания в клуба; запознаване със светския печат - килия №12, в която е бил настанен Х.; изработване на мартеници в Клуба; лекция посветена на 1-ви март - килия №12; лекция посветена на 3-ти март. За изпълнение на задължението свидетелства и лицето М., която сочи, че след 2015 г. единственият човек от чужда делегация, на когото било разрешено достъп до културно-информационни мероприятия е лицето Х., като никой друг не е участвал и за никой друг не са били организирани подобни условия. Соченото показва, че липсват лица в сходно положение като това на лишения от свобода Х., които да са били поставени в по-благоприятно положение по време на провеждането на културно-информационни мероприятия при престоя им в затвора в С..

Правилно е определен процесният период и са оставени без разглеждане оплакванията на Х. за периода от 12.06.2012 г. до 10.11.2014 г. по отношение на провеждането на културно-информационни мероприятия. За този период е било налице образувано дело пред съд със същия предмет и страни. Както и комисията е посочила в мотивите на решението, разпоредбата на чл. 52, ал. 2 ЗЗДикср. въвежда забрана за образуване на производство пред КЗД, когато се установи, че по същия спор има заведено дело пред съд. Възпроизведено е съдържанието на влязлото в сила Решение № 6705/10.11.2014 г. на АССГ, с което началникът на затвора [населено място] е бил осъден да извърши фактически действия, по силата на служебните си задължения и правомощия, посредством които да осигури на лишения от свобода Х. възможност да се ползва по време на престойта си в затвора в С. от правото, регламентирано с разпоредбата на чл. 150 ППЗИНЗС. С влязло в сила решение на АССГ, по реда на чл. 304 АПК, е констатирано и че началникът на затвора в [населено място] е осъществил необходимите действия по влязлото преди това съдебно решение за осигуряване на културно-информационни мероприятия по време на

престоите на Х. в затвора в С.. Процесният период е този, за който е било налично задължение, с оглед влязло в сила решение (от датата на постановяването му 10.11.2014 г. занапред), за началника на затвора в С. П. К. да осигури провеждането на културно-информационни мероприятия за жалбоподателя.

Безспорно по делото се установява, че изпълнението на наказанията от осъдени с влязла в сила присъда лица, както и правното положение на такива лица се урежда от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража и от правилника за прилагането му. Прякото ръководство и контролът върху дейността на местата за лишаване от свобода се осъществява от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (чл. 12, ал. 1 ЗИНЗС), а началникът на съответния затвор отговаря (чл. 15, ал. 1, т. 4 и т. 8 ЗИНЗС) за спазването на законността в затвора и изпълнява функциите, възложени му с този закон. Посоченото потвърждава изводите на Комисията, че действията по ограничаване правата на жалбоподателя както за провеждането на престойте си на открито, така и за провеждане на културно-информационни мероприятия са изцяло по разпореждане на началника на затвора, затова и претенциите на Х. за проявена дискриминация от страна на ГДИН са били правилно оставени без уважение.

Посоченото мотивира съда да отхвърли като неоснователна жалбата, в частта и срещу т. II, III и IV от Решение № 225 от 08.04.2019 г., постановено по преписка № 96/2013 г. по описа на Комисията за защита от дискриминация, Трети специализиран постоянен заседателен състав.

Предвид изложеното съдът следва да отхвърли жалбата в допустимата ѝ част, а в останалата – да прекрати съдебното производство.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 159, т. 4 от АПК, Административен съд София – град, Второ отделение, 48-ми състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Г. Х. срещу Решение № 225 от 08.04.2019 г., постановено по преписка № 96/2013 г. по описа на Комисията за защита от дискриминация, Трети специализиран постоянен заседателен състав, в частите, с които е установено: че с действията си П. К., началник на затвора в [населено място], за периода 10.11.2014 г. – 12.06.2015 г., по отношение провеждане на културно-информационни мероприятия спрямо Х., за периода от 10.11.2014 г. – 12.06.2015 г., не е извършил пряка дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр признак „лично положение“ по отношение на лишения от свобода М. Г. Х.; че с действията си, Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ не е извършила пряка дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр признак „лично положение“ по отношение на лишения от свобода М. Г. Х. по оплакванията, визирани в жалби от 04.02.2013 г. и

19.06.2015 г.; оставя без разглеждане оплакванията на лишения от свобода М. Г. Х. за периода от 12.06.2012 г. – 10.11.2014 г. по отношение на оплакванията за провеждане на културно-информационни мероприятия.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на М. Г. Х. срещу Решение № 225 от 08.04.2019 г., постановено по преписка № 96/2013 г. по описа на Комисията за защита от дискриминация, Трети специализиран постоянен заседателен състав, в частите, с които е установено, че с действията си П. К., началник на затвора в [населено място], чрез ограничаване правото на Х. за провеждане престои на открито, е извършил пряка дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр признак „лично положение“ по отношение на посоченото лице; на основание чл. 80, ал. 3 от ЗЗДискр е наложено на П. К., началник на затвора в [населено място] за периода 10.11.2014 г. – 12.06.2015 г., административно наказание – „глоба“, в размер на 250 лева за осъществена пряка дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр признак „лично положение“ по отношение на лишения от свобода М. Г. Х. **И ПРЕКРАТЯВА** съдебното производство в тази му част.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок, а в прекратителната му част, имаща характера на определение – с частна жалба в 7-дневен срок, от съобщаването му.

СЪДИЯ: